

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN QUANG PHÚ

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
KINH TẾ TRANG TRẠI Ở HUYỆN VĂN BÀN
TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Thái nguyên, năm 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN QUANG PHÚ

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
KINH TẾ TRANG TRẠI Ở HUYỆN VĂN BÀN
TỈNH LÀO CAI**

Ngành : Phát triển nông thôn

Mã số : 862 01 16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học : PGS.TS Đinh Ngọc Lan

Thái nguyên, năm 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan công trình nghiên cứu này là của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa hề được công bố hoặc sử dụng.

Các thông tin trích dẫn trong luận văn này đã được chỉ rõ nguồn gốc. Nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm hoàn toàn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2019

Tác giả luận văn

Trần Quang Phú

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này trước tiên tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu Trường Đại học Nông lâm - Thái Nguyên, Khoa Kinh tế và PTNT, cảm ơn các thầy cô đã truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong quá trình học tập tại trường Đại học Nông lâm - Thái Nguyên. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới cô giáo **PGS.TS. Đinh Ngọc Lan**, người đã trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi tận tình trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của các cơ quan, đơn vị, trên địa bàn huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai, các hộ gia đình, các khuyến nông viên xã đã giúp đỡ tôi trong quá trình điều tra thực hiện luận văn.

Cuối cùng tôi xin bày tỏ sự biết ơn tới gia đình, người thân và bạn bè đã động viên, chia sẻ để tôi hoàn thiện luận văn này.

Trong quá trình nghiên cứu mặc dù đã cố gắng hết sức nhưng vì những lý do chủ quan và khách quan cho nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót và hạn chế. Vì vậy tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của thầy cô và các bạn học viên để đề tài của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2019

Tác giả luận văn

Trần Quang Phú

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về kinh tế trang trại	5
1.1.2. Phân loại trang trại	8
1.1.3. Những tiêu chí xác định kinh tế trang trại.....	11
1.1.4. Những đặc trưng cơ bản của kinh tế trang trại.....	13
1.1.5. Những yếu tố ảnh hưởng tới phát triển kinh tế trang trại	14
1.1.2. Cơ sở thực tiễn về kinh tế trang trại.....	17
1.1.3. Những bài học rút ra từ nghiên cứu lý luận và thực tiễn	24
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU .	27
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	27
2.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và môi trường	27
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	29
2.2. Câu hỏi nghiên cứu	38
2.3. Phương pháp nghiên cứu	38
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	38

2.3.2. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu	39
2.3.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu, phân tích.....	40
2.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sản xuất của trang trại	42
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	45
3.1. Thực trạng phát triển kinh tế trang trại của huyện Văn Bàn	45
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển kinh tế trang trại ở huyện Văn Bàn	45
3.1.2. Đại bàn phân bố các loại trang trại ở huyện Văn Bàn	47
3.1.3. Đặc điểm tình hình cơ bản về trang trại	48
3.2. Thực trạng sản xuất kinh doanh của trang trại huyện Văn Bàn	53
3.2.1. Thực trạng về phương thức sản xuất của các trang trại huyện Văn Bàn...	53
3.2.2 Đánh giá hiệu quả kinh tế của kinh tế trang trại tại huyện Văn Bàn	55
3.2.3. Những vấn đề rút ra từ nghiên cứu thực trạng hiệu quả kinh tế của các trang trại ở huyện Văn Bàn.....	58
3.2.4. Nguyên nhân ảnh hưởng đến hiệu quả của các trang trại ở Văn Bàn	60
3.3 Giải pháp phát triển trang trại trên địa bàn huyện Văn Bàn.....	63
3.3.1 Giải pháp về đất đai.....	63
3.3.2. Giải pháp về vốn	64
3.3.3. Giải pháp về thị trường	65
3.3.4. Giải pháp về khoa học công nghệ	65
3.3.5. Các giải pháp khác	65
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	67
1. Kết luận.....	67
2. Kiến nghị.....	67
TÀI LIỆU THAM KHẢO	70

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
NLN:	Nông lâm nghiệp
NN:	Nông nghiệp
CC:	Cơ cấu
VA:	Giá trị gia tăng
MI:	Thu nhập hỗn hợp
IC:	chi phí trung gian
KTCB:	Kiến thiết cơ bản
KTTT:	Kinh tế trang trại
SXKD:	Sản xuất kinh doanh

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Tình hình sử dụng đất huyện Văn Bàn.....	28
Bảng 2.2: Cơ cấu kinh tế huyện Văn Bàn.....	29
Bảng 2.3: Cơ cấu giá trị sản lượng nông nghiệp, lâm nghiệp.....	30
và thủy sản trên địa bàn huyện Văn Bàn.....	30
Bảng 2.4: Diện tích các loại cây trồng trên địa bàn huyện Văn Bàn.....	31
Bảng 2.5: Số lượng gia súc, gia cầm huyện Văn Bàn.....	31
Bảng 2.6: Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn	33
Bảng 2.7: Kết cấu hạ tầng, dịch vụ của các xã, thị trấn trên địa bàn huyện.....	34
Bảng 3.1 Số lượng và cơ cấu các loại trang trại của Văn Bàn.....	46
Bảng 3.2: Số lượng trang trại chia theo đơn vị xã, thị trấn.....	47
Bảng 3.3. Đặc điểm, tình hình cơ bản về chủ trang trại	49
Bảng 3.4. Cơ cấu trang trại theo quy mô đất đai	51
Bảng 3.5 Cơ cấu về thu nhập trang trại huyện Văn Bàn.....	54
Bảng 3.6 Chi phí bình quân của một trang trại.....	55
Bảng 3.7 Thu nhập hỗn hợp bình quân của trang trại.....	57

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

I. Tóm tắt mở đầu

Học viên: Trần Quang Phú

Đề tài: *“Thực trạng và giải pháp phát triển kinh tế trang trại ở huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai”*

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn ; Mã số: 8.62.01.16

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên

II. Nội dung bản trích yếu

2.1 Mục đích nghiên cứu

Đánh giá thực trạng phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn huyện Văn Bàn. Phân tích được hiệu quả sản xuất, kinh doanh của các trang trại tại địa bàn nghiên cứu. Để từ đó đề xuất những giải pháp kinh tế chủ yếu thúc đẩy phát triển tốt hơn nữa kinh tế trang trại trên địa bàn huyện Văn Bàn góp phần tăng thu nhập và tạo việc làm cho người động trên địa bàn huyện.

2.2 Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng các phương pháp thu thập thông tin (cả thông tin sơ cấp và thứ cấp). Tiến hành điều tra thu thập thông tin ở toàn bộ 24 trang trại trên địa bàn huyện Văn Bàn. Ngoài ra, đề tài dùng các phương pháp thu thập và phân tích thông tin như: đánh giá nông thôn có sự tham gia (PRA), điều tra phỏng vấn sâu chủ trang trại với bộ câu hỏi chuẩn bị trước. Dùng các phương pháp phân tích: thống kê kinh tế, thống kê so sánh, phương pháp chuyên gia.

2.3 Kết quả nghiên cứu chính

Kết quả nghiên cứu chính đã chỉ ra rằng:

2.4 Kết luận chủ yếu của đề tài

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Kinh tế trang trại là bước phát triển cao có tính quy luật của kinh tế nông hộ, là mô hình sản xuất đã có từ rất lâu, mang tính phổ biến và giữ vai trò quan trọng trong quá trình phát triển nông nghiệp ở hầu hết các quốc gia trên thế giới. Thực tiễn đã khẳng định khả năng phát triển và hiệu quả nhiều mặt của kinh tế trang trại, nó góp phần khai thác có hiệu quả các nguồn lực, tạo ra khối lượng nông sản hàng hoá ngày càng nhiều; tạo ra khả năng to lớn trong việc áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật, tăng năng suất lao động,..., trên cơ sở đó góp phần giải quyết các vấn đề phát triển kinh tế xã hội và môi trường bền vững.

Ở Việt Nam, trong những năm gần đây, nhất là từ sau Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị năm 1988, kinh tế trang trại đã có bước phát triển khá và từng bước khẳng định là một hình thức tổ chức sản xuất kinh doanh nông nghiệp có nhiều ưu thế và phù hợp với xu hướng phát triển tất yếu của một nền sản xuất nông nghiệp theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

Trên cơ sở tổng kết thực tiễn, kinh tế trang trại đã được Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá VIII khẳng định và khuyến khích phát triển. Chính phủ cũng đã ban hành Nghị quyết 03/2000/NQ-CP, ngày 02/02/2000 về kinh tế trang trại nhằm thống nhất nhận thức về vị trí, vai trò của kinh tế trang trại và đề ra các chính sách của Nhà nước cho kinh tế trang trại phát triển.

Tuy nhiên, kinh tế trang trại hiện nay chưa phát triển rộng và chưa tương xứng với những tiềm năng, thế mạnh của các vùng, miền trong cả nước; chưa tạo ra bước đột phá trong việc đầu tư khai thác và sử dụng có hiệu quả diện tích đất trồng, đồi núi trọc, mặt đất, mặt nước hoang hoá ở các khu vực trung du, miền núi, ven biển để phát triển sản xuất nông lâm ngư nghiệp; chưa đóng